

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. tammikuuta 2022
(OR. en)

5304/22
ADD 3

Toimielinten välinen asia:
2022/0009 (COD)

CORDROGUE 2
SAN 24

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	12. tammikuuta 2022
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	SWD(2022) 9 final
Asia:	KOMMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA Oheisasiakirja Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin huumausainevirastosta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja SWD(2022) 9 final.

Liite: SWD(2022) 9 final

Bryssel 12.1.2022
SWD(2022) 9 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi

Euroopan unionin huumausainevirastosta

{COM(2022) 18 final} - {SEC(2022) 45 final} - {SWD(2022) 8 final}

Vaikutustenarvioinnin tiivistelmä

Vaikutustenarviointi ehdotuksesta asetukseksi Euroopan unionin huumausainevirastosta (Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen toimeksiannon eli asetuksen (EY) N:o 1920/2006 tarkistaminen)

A. Toimenpiteen tarve

Miksi toimenpide toteutetaan? Mihin ongelmaan puututaan?

Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus, jäljempänä 'virasto', perustettiin vuonna 1993, ja sen perustamisasetus laadittiin uudelleen vuonna 2006 (asetus (EY) N:o 1920/2006). Komissio suoritti vuosina 2018 ja 2019 viraston viimeisimmän arvioinnin (COM(2020) 228). Ongelman määrittely perustuu arvioinnin tuloksiin, ja tarkoituksena on puuttua viraston tärkeimpien sidosryhmien esiin tuomiin puutteisiin. Vaikka 25 vuotta sitten oli tarpeen kerätä ja analysoida tietoja Euroopan huumetilanteesta ja sen seurauksista, nykyisin sidosryhmät tarvitsevat myös reaaliaikaista analyysiä uusista haasteista ja neuvoja parhaista tavoista puuttua nopeasti kehittyviin uhkiin, kuten uusiin EU:n markkinoille ilmaantuviin psykoaktiivisiin aineisiin, jotka ovat vaarallisempia (kansan)terveydelle ja aiheuttavat myös uusia turvallisuusongelmia. Poliittiset päättäjät tarvitsevat enemmän tukea ja tietoa, jotta he voivat tehdä tietoon perustuvia valintoja ja tarjota asianmukaisia vastauksia. Virasto ei kykene riittävästi tukemaan jäsenvaltioita, ja viraston kansallisten yhteyspisteiden verkostoa (Reitox) hyödynnetään vajavaisesti. Viraston toiminnan kansainvälistä ulottuvuutta ei ole myöskään määritelty asianmukaisesti. Viraston toimittamat tiedot ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan panna täytäntöön EU:n uusi huumausainestrategia 2021–2025, jonka mukaan huumausainepolitiikkaan sovelletaan näyttöön perustuvaa lähestymistapaa.

Mitä toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan?

Aloitteen yleisenä tavoitteena on varmistaa, että virasto toimii tarkoituksenmukaisesti ja että sillä on tarvittavat valmiudet vastata huumausaineiden EU:ssa aiheuttamiin haasteisiin, niin että EU ja sen jäsenvaltiot saavat sopivaa tukea ja toteuttavat oikeanlaisia toimia. Toimeksiantoa ehdotetaan tarkistettavan kohdennetusti. Viraston toimeksiantoa olisi selkiytettävä sen tehtäväkentän osalta (erityisesti, mitkä aineet kuuluvat sen toimialaan). Lisäksi olisi parannettava sen valmiuksia reagoida nopeammin ja kohdennetummin haasteisiin ja uusiin uhkiin. Huumeilmiön seuranta ja analysointia olisi syvennettävä. Viraston olisi kyettävä tukemaan jäsenvaltioita, ja sen toiminnan kansainvälistä ulottuvuutta olisi selkeytettävä.

Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla?

Huumeilmiö vaikuttaa kaikkiin eurooppalaisiin. Ilmiö on luonteeltaan rajat ylittävä ja maailmanlaajuinen. On olemassa monia yhteisiä haasteita, jotka koskevat kaikkia jäsenvaltioita sekä huumausaineiden kysynnän että tarjonnan osalta. Huumeilmiöön ei ole mahdollista puuttua ainoastaan kansallisella tasolla, koska se johtaisi hajanaisuuteen. Jäsenvaltiot oppivat toisiltaan vaihtamalla kokemuksia ja parhaita käytäntöjä. EU:n toiminta tarjoaa tuloksellisen ja tehokkaan tavan puuttua näihin ongelmiin.

B. Ratkaisut

Mitä lainsäädännöllisiä ja muita toimenpidevaihtoehtoja on harkittu? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Miksi?

Tarkemmassa analyysissä luovuttiin lainsäädäntöä edellyttämättömästä vaihtoehdosta (yhteistyön lisääminen) ja viraston purkamisesta tai yhdistämisestä, koska ne eivät ratkaisisi havaittuja ongelmia.

Parhaaksi arvioitu vaihtoehto on toimeksiannon kohdennettu tarkistaminen. Eräät sidosryhmät pyysivät, että viraston tehtäväkenttää laajennettaisiin muihin riippuvuuksiin, mutta analyysin

jälkeen vaikutustenarvioinnissa tultiin siihen tulokseen, että viraston olisi keskityttävä ensisijaisesti laittomiin huumausaineisiin. Sekakäyttöä olisi kuitenkin käsiteltävä paremmin. Myös huumausaineiden tarjonnan ja huumausainemarkkinoiden olisi kuuluttava viraston käsittelemiin aiheisiin. Viraston valmiuksia seurantaan ja uhkien arviointiin olisi kehitettävä edelleen, jotta analysointi olisi joustavampaa ja ennakoivampaa. Jotta voitaisiin nopeasti tiedottaa yleisölle ja varoittaa useissa jäsenvaltioissa esiintyvistä uhkista, viraston olisi tuettava tai järjestettävä itse tiedotuskampanjoita ja EU:n tason varoituksia. Viraston tietopohjan kasvattamiseksi olisi perustettava erikoistuneiden laboratorioden verkosto. Kansallisten yhteyspisteiden toimeksiantoa olisi vahvistettava, jotta niitä voitaisiin hyödyntää paremmin viraston tukena ja jotta siinä otettaisiin huomioon viraston toimeksiannon muutokset. Lisäksi viraston työn kansainvälistä ulottuvuutta olisi selkeytettävä.
Mitkä toimijat kannattavat mitäkin vaihtoehtoa?
Tärkeimmät sidosryhmät eli huumausainepolitiikan kansallisen ja eurooppalaisen tason päättäjät kannattavat – ja ovat jopa pyytäneet – viraston toimeksiannon vahvistamista. Neuvoston joulukuussa 2020 hyväksymässä uudessa EU:n huumausainestrategiassa nimenomaan pyydetään komissiolta ehdotusta viraston toimeksiannon tarkistamiseksi mahdollisimman pian. Jotkin jäsenvaltiot, joilla on laaja-alaisempia riippuvuusstrategioita, toivoisivat virastolle laajempaa toimeksiantoa. Toisilla jäsenvaltioilla on ainoastaan huumausaineet kattava kehys, ja ne tyytyisivät nykyiseen toimeksiantoon, jota selvennettäisiin sekakäytön suhteen. Vähimmäisvaatimusten asettaminen kansallisille yhteyspisteille saattaa myös aiheuttaa joissakin jäsenvaltioissa vastustusta, koska ne saattavat katsoa sen vaikuttavan niiden päätösvaltaan. Vähimmäisvaatimukset olisivat kuitenkin tarpeen, jotta voidaan varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset kaikkialla Euroopassa ja tietojen toimittaminen virastolle.
C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset
Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen hyödyt)?
Parhaaksi arvioitu vaihtoehto edistäisi politiikkojen ja toimien perustamista parempaan tietoon. Se tehostaisi huumeilmiön vastaisia EU:n (ja jäsenvaltioiden) toimia. Se edistäisi merkittävästi tuloksekasta ja näyttöön perustuvaa reagointia huumausaineilmiöön sekä terveyden että turvallisuuden kannalta. Viraston toimeksiannossa painottuisi edelleen pääasiassa seuranta sekä EU:n ja sen jäsenvaltioiden tukeminen toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Viraston toimeksiannon tarkistaminen tällä tavalla kohdennetusti parantaisi EU:n ja kansallisen tason varautumista uusien huumausaineisiin liittyvien uhkien kasvuun.
Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen kustannukset)?
Parhaaksi arvioitu vaihtoehto edellyttäisi rahoituksen ja henkilöstön lisäämistä verrattuna vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä varattuihin resursseihin. On arvioitu, että uuden monivuotisen rahoituskehysten kaudella tarvittaisiin noin 51–63 miljoonan euron lisämäärärahat ja noin 40 uutta virkaa/toimea.
Mitkä ovat vaikutukset yrityksiin, mukaan lukien pk- ja mikroyritykset?
Suoria vaikutuksia yrityksiin, mukaan lukien pk-yritykset ja mikroyritykset, ei ole. Tarkistuksella saattaa olla myönteisiä välillisiä vaikutuksia, jos se vähentää työvoiman menetystä taloudessa sen vuoksi, että huumausaineiden käyttäjät eivät kykene työskentelemään ainakaan kaikkien kykyjensä mukaisesti, ja häiritsee järjestäytyneiden rikollisryhmien tulonhankintaa.
Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia?
Parhaaksi arvioitu vaihtoehto johtaisi viraston tehtävien ja vastuiden lisääntymiseen, mutta yleisesti ottaen aloite vähentäisi hallinnollista raskautta ja yksinkertaistaisi hallinnollisia menettelyjä erityisesti jäsenvaltioissa. Tähän vaikuttaa ennen kaikkea raportointivelvoitteiden ehdotettu yksinkertaistaminen ja keskittäminen. Koska huumausainepolitiikkaan käytettävissä olevista varoista ei ole riittävästi tietoa, yksinkertaistamisen ja raskuuden keventämisen vaikutuksia ei ole

mahdollista kvantifioida.
Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia?
Ei.
D. Seuranta
Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen?
Viraston perustamisasetukseen sisällytetään yhteisen lähestymistavan mukaisesti viraston ulkoinen arviointi joka viides vuosi.